

**BEZPŁATNE leki dla osób uprzywilejowanych**  
zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,  
po zmianach od 29 września 2007r.

Zbierając poniższe informacje w jak najbardziej przystępną całość, zwracam Państwu szczególną uwagę, że apteki odpowiadają finansowo za leki, które wydają bezpłatnie w oparciu o recepty i kontrolę odpowiednich dokumentów.

Dodatkowy problem polega na tym, że osobom uprzywilejowanym, które posiadają często podobne dokumenty, przysługują całkiem inne uprawnienia, co w aptekach jest często mylone.

By ten skomplikowany temat przybliżyć, opisałem go poniżej w oparciu o obowiązujące przepisy oraz zebrane informacje i prezentuję w formie uproszczonej i możliwie najbardziej przystępnej dla codziennej praktyki aptecznej. Zwracam jednak uwagę, że niektóre rzeczy uprościłem lub pominąłem.

**Osoby uprzywilejowane z art. 46**

**do BEZPŁATNYCH WSZYSTKICH LEKÓW** wydawanych **WYŁĄCZNIE NA RECPTE**, czyli oznaczonych jako **Rp** lub **Rpz**:

**A** - inwalidzi wojenni;

**B** - osoby represjonowane;

**C** - małżonkowie inwalidów wojennych i osób represjonowanych pozostający na ich wyłącznym utrzymaniu;

**D** - wdowy i wdowcy po poległych żołnierzach i zmarłych inwalidach wojennych oraz osobach represjonowanych, uprawnieni do renty rodzinnej.

**Wymagany dokument:**

**ad A** - zielona książka inwalidy wojennego / wojskowego (wydana po 26 lipca 2004r.) z wpisem na drugiej stronie książki, że inwalidztwo powstało w wyniku działań **WOJENNYCH**;

**ad B** - brązowa legitymacja osoby represjonowanej (wydana po 24 kwietnia 2003r.);

**ad C i D** - zaświadczenie lub decyzja z NFZ z wyraźnym określeniem dla kogo i dla jakich leków dokument wydano (tak opisane dokumenty, bezterminowe wydaje np. Śląski OW NFZ).

Zamiast zaświadczeń lub decyzji ubezpieczony może przedstawiać dokumenty takie jak: książka małżonka + zaświadczenie z urzędu skarbowego + urzędu stanu cywilnego, lub też decyzję ZUS o przyznaniu renty rodzinnej (z pełnymi danymi adresowymi, PESEL i informacją w oparciu o jakie artykuły i po kim rentę przyznano) jednak w aptece nie jesteśmy w stanie sprawdzać ich autentyczności i ważności, więc najlepiej wymagać zaświadczenia lub decyzji z NFZ i tam takie osoby odsyłać.

## **UWAGA BARDZO WAŻNE !**

**Inwalidzi wojenni i wojskowi mają jedną, taką samą książkę (w której ZUS często niestety nie wykreśla odpowiedniego słowa „wojenny” czy „wojskowy”) i o tym, czy jest to inwalida wojenny (wszystkie leki bezpłatne) czy wojskowy lub osoba np. uprzywilejowana z art. 42 czy 59 (bezpłatne tylko leki podstawowe i uzupełniające) decyduje wpis na innej stronie książki!**

**Jeżeli apteka wydaje bezpłatnie leki nie zwracając uwagi, czy jest to inwalida wojenny, czy wojskowy, czy inna osoba uprzywilejowana, poprzez sprawdzenie kolejnych stron książki, to może wydawać bezpłatnie leki nie przysługujące danej osobie i narażać się na konieczność zwrotu refundacji.**

\*\*\*\*\*

## **Osoby uprzywilejowane z art. 45**

**do BEZPŁATNYCH leków PODSTAWOWYCH i UZUPEŁNIAJĄCYCH DO WYSOKOŚCI LIMITU:**

**E** - inwalidzi wojskowi;

**F** - osoby wymienionym w art. 42 i 59 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;

**G** - osoby, które doznały uszczerbku na zdrowiu w okolicznościach określonych w art. 7 i 8 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin i nie zostały zaliczone do żadnej z grup inwalidów;

**H** - osoby, które są cywilnymi niewidomymi ofiarami działań wojennych.

### **Wymagany dokument:**

**ad E** - zielona książka inwalidy wojennego / wojskowego (wydana po 26 lipca 2004r.) z wpisem na drugiej stronie książki, że inwalidztwo powstało w wyniku działań WOJSKOWYCH;

**ad F** – książka jak wyżej ale z wpisem na drugiej stronie, że jest to osoba uprzywilejowana z art. 42 lub 59;

**ad G** - książka jak wyżej ale z wpisem na szóstej stronie o wyciągu z orzeczenia o uszczerbku na zdrowiu;

**ad H** – brązowa legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych.

\*\*\*\*\*

## **Osoby uprzywilejowane z art. 43**

**do BEZPŁATNYCH leków PODSTAWOWYCH i UZUPEŁNIAJĄCYCH DO WYSOKOŚCI LIMITU:**

**I** - osoby ubezpieczone, które posiadają tytuł „Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi” lub „Zasłużonego Dawcy Przeszczepu”.

### **Wymagany dokument:**

**ad I** - legitymacja „Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi” lub „Zasłużonego Dawcy Przeszczepu”

## **Osoby uprzywilejowane z art. 44**

**do BEZPŁATNYCH leków PODSTAWOWYCH i UZUPEŁNIAJĄCYCH oraz RECEPTUROWYCH:**

**J** - żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe, o ile nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu, oraz pełniący służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, a także kandydaci na żołnierzy zawodowych;

### **Wymagany dokument:**

**ad J** - zielona książeczka wojskowa – z której wynika, że właśnie jest ważna.

\*\*\*\*\*

### **Dodatkowe informacje**

**K** - Pacjenci podlegający pod powyższe artykuły i realizujący recepty na leki, muszą posiadać wymienione dokumenty, które potwierdzają ich uprawnienia.

**L** - Pracownik apteki realizujący receptę może na podstawie odpowiednich dokumentów wpisać na receptę uprawnienia pacjenta, jeżeli lekarz nie zrobił tego wcześniej, i potwierdzić te uprawnienia swoim podpisem (zalecam także imienną pieczętkę).

**Ł** – Realizujący receptę w aptece ma obowiązek odnotować na rewersie recepty numer i rodzaj takiego dokumentu (zalecam dodatkowo podpis i pieczętkę).

**M** - Prawo do korzystania bez kolejki z usług farmaceutycznych w aptekach posiadają inwalidzi wojenni, wojskowi, kombatancki, zasłużeni honorowi dawcy krwi i zasłużeni dawcy organów do przeszczepów.

**N** – Choć lekarze czasami wpisują w podobny sposób na recepty inne grupy osób, jak np. kombatanatów, uprawnienia do bezpłatnych leków posiadają wyłącznie opisane powyżej grupy uprzywilejowanych.

\*\*\*\*\*

Telefony informacyjne do Śląskiego OW NFZ:

32 – 735 05 13  
32 - 735 05 87

Prezes Rady ŚIA  
dr farm. Stanisław Piechula

Warszawa ZUS  
Pani Dorota  
22/623 35 48